

ESPOON AIKUISLUKION OPINTO-OPAS 2011-2012

espoon aikuislukio

www.espoonaikuislukio.fi

ESPOON AIKUISLUKIO

Rehtori Matti Kauppila 09 816 39031

Apulaisrehtori Kari Pekkarinen 09 816 39122

Opinto-ohjaajat Maini Lehto 09 816 39034
päiväopiskelijat

Mia Snellman 046-877 1238
iltaopiskelijat ja Omnian lukio-opiskelijat

Koulusihteeri Pirjo Redsven 09 816 39030
ma-pe klo 8-15

Arja Savolainen 09 816 39035
2. krs ma-to klo 12-15
3. krs ma-to klo 15-19
3. krs pe ja loma-ajat klo 8-15

Vahtimestari Mikko Järvinen 09 816 82176
ma-to klo 12.30-21
pe ja loma-ajat klo 9-15.15

Opehuone 3. krs 09 816 39032
2. krs 09 816 39033

Postiosoite: Espoon aikuislukio, PL 3235,
02070 ESPOON KAUPUNKI

espoon.aikuislukio@espoo.fi

www.espoonaikuislukio.fi

Sisällysluettelo

HYVÄ OPISKELIJA	4
OPETTAJAT	5
HALLINTO	6
OPINTO-OHJAUS	7
Opiskelun suunnittelu ja tavoitteet	8
ERITYISOPETTAJA	9
LUKIOPSYKOLOGI	9
KOKEET	10
Uusintakokeet	11
KURSSITARJOTIN	12
Espoon aikuislukion kurssit Omniassa	15
KURSSIEN SUORITTAMINEN	16
Ilmoittautuminen	16
Wilma- ja Opit-tunnukset	16
Opetukseen osallistuminen	16
Hylätyt arvosanat	16
Kurszin itsenäinen suorittaminen	17
Osasuoritukset	17
LUKIO-OPISKELU	18
Lukio-opetuksen tuntijako	18
Alle 18-vuotiaana lukion aloittaneet	19
Starttikurssit	19
Tietotekniikan kurssit ja ajokorttitutkinnot	19
Suomi toisena kielenä -opiskelu	20
ETÄOPETUS	20
Etälukion kurssit	20
Etäopiskelijoiden opinto-ohjaus	20
Etälukion lähiopetuspäivät	21
AMMATITUTKINNON PERUSTEELLA YLIOPPILAAKSI	22
Ammatillisen tutkinnon suorittaneen osallistumisajankohta	22
Kahden tutkinnon suorittaminen Espoossa	22
OPETUSSUUNNITELMAT	23
Suullisen kielitaidon kurssit	23
YLIOPPILASKIRJOITUKSET	25
Säädöksiä	25
Ilmoittautuminen ylioppilaskirjoituksiin	25
Ylioppilastutkinnon rakenne	26
OPISKELIJAN OPPIMISEN ARVIOINTI	26
Arvioinnin yleiset periaatteet	26
Kursisuorituksen arviointi	27
Itsenäisesti suoritettu kurssi	27
Osaamisen tunnustaminen	29
Matematiikan oppimäärän vaihtaminen	31
Todistukset ja niihin merkittävät tiedot	31
PERUSOPETUS	32
Perusopetuksen tuntijako	32
Perusopetuksen päättötodistuksen arvosanojen korottaminen aikuislukiossa	33
Perusopetuksen 9. luokan suorittaminen	33

OPISKELIJAN OPPIMISEN ARVIOINTI	33
Arviointi aikuisten perusopetuksessa	33
Opintojen hyväksilukeminen	33
Kursisuorituksen arviointi	34
Itsenäisesti suoritettu kurssi	34
Oppiaineen oppimäärän arviointi	34
Perusopetuksen koko oppimäärän suoritus	35
Todistukset ja niihin merkittävät tiedot	35
KALENTERI	36

HYVÄ OPISKELIJA

Tervetuloa opiskelemaan Espoon aikuislukioon! Yleissivistävänä kouluna lukio tarjoaa sinulle erinomaisen mahdollisuuden laajentaa ja syventää peruskoulussa hankkimiasi tietoja ja taitoja. Ne ovat tarpeellisia oman henkisen kasvun, jatko-opintojen ja myöhemmin työuran kannalta. Opinnot kestävät keskimäärin kolme vuotta ja päättyvät ylioppilastutkintoon. Laaja valinnaisuus ja opetusjärjestelmän joustavuus antavat mahdollisuuden myös yksilöllisiin ratkaisuihin omien tarpeittesi mukaisesti.

Lukiokoulutuksen yhtenä tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi sekä yhteiskunnan jäseniksi. Koulukasvatus nojaa arvoperustaan, jonka oivaltaminen ja sisäistäminen ovat tärkeää oman elämän, yhteiskunnan ja koko tulevaisuuden kannalta.

Koulun koko henkilökunta on aina käytettävissäsi. Käänny rohkeasti opettajien puoleen kaikissa opiskeluun liittyvissä kysymyksissä. Myös vanhemmat opiskelijat auttavat uusia opiskelijoita alkuvaiheissa ja heiltä voit saada hyviä käytännön neuvoja erilaisissa pulmatilanteissa. Kädessäsi oleva opas on tärkein tietolähde opiskelusi suunnitteluun ja koulun käytäntöihin. Pehdy siihen huolella ja anna myös huoltajiesi kotona tutustua tähän tarkemmin.

Menestystä tuleville opinnoillesi!
rehtori

OPETTAJAT

Antson Sinikka	englanti
Bono Anna	biologia, maantiede ja terveystieto, virkavapaalla
Collán Elina	ruotsi ja saksa
Havukainen Pirkko	pitkä matematiikka ja fysiikka
Hollmén Johanna	englanti ja ruotsi
Hollstein Jorma	espanja, uskonto ja psykologia
Hovila Jouko	matematiikka
Joensuu Keimo	musiikki
Johansson Kimmo	biologia, maantiede ja terveystieto
Kaisla Sari	historia ja yhteiskuntaoppi
Karenius Leila	matematiikka, fysiikka ja tietotekniikka
Karhu Eeva	matematiikka
Kaustinen Suvi	englanti
Keränen Pirjo	italia ja saksa
Lehtinen Rosaria	ranska
Lehto Maini	opinto-ohjaus
Leskinen Heidi	pitkä matematiikka ja fysiikka
Luumi Leena	äidinkieli
Mecklin Minna	espanja ja ranska
Niinikoski Veijo	matematiikka, fysiikka, kemia ja tietotekniikka
Niiranen Sinikka	kemia
Osala Laura	äidinkieli
Pekkarinen Kari	ruotsi, apulaisrehtori
Pihala Marjut	matematiikka ja fysiikka
Pohjonen Sari	äidinkieli
Rusanen Anna-Mari	filosofia, ET, kuvataide, Opit-tukihenkilö
Rytkönen Ritva	venäjä ja ruotsi
Salmio Eeva	äidinkieli ja suomi toisena kielenä
Santala Katri	äidinkieli
Sarén Terttu	englanti
Seppänen Elina	uskonto ja psykologia
Sinivuori Heli	englanti, starttiryhmän ohjaus
Snellman Mia	opinto-ohjaus
Taskinen Laura	ruotsi ja saksa
Triumf Aino	äidinkieli ja suomi toisena kielenä
Toivonen Teemu T.	englanti
Tukiainen Tomi	biologia, maantiede ja terveystieto
Tuovila Tuomas	matematiikka
Vaaramo Tuomas	historia ja yhteiskuntaoppi

Opettajien sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@espoo.opit.fi tai etunimi.x.sukunimi@espoo.opit.fi, jos toisen etunimen kirjain x on mainittu.

HALLINTO

Espeen aikuislukion johtokunta

Espeen aikuislukion johtokunta:

Juha Lappalainen	puheenjohtaja
Sirkka Hulkkonen	varapuheenjohtaja
Raili Päivinen	jäsen
Sari Kaisla	henkilökuntajäsen
Veijo Niinikoski	henkilökuntajäsen

Opiskelijajäsen, joka valitaan vuodeksi kerrallaan oppilaskunnan esityksestä.

Rehtori toimii johtokunnan esittelijänä ja sihteerinä.

Oppilaskunta

Kaikki aikuislukion opiskelijat kuuluvat oppilaskuntaan. Oppilaskunnan tehtävänä on suunnitella ja edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa ja koulutyötä.

Syyskuussa pidetään yleinen kokous, jossa valitaan oppilaskunnan hallitus alkavalle lukuvuodelle. Oppilaskunnan hallituksen ensimmäinen tehtävä on tehdä esitys Espoole johtokunnan opiskelijajäsenistä ja heidän varahenkilöistään.

Kevään abien penkkarien, yhteisten tilaisuuksien järjestäminen ja opiskeluympäristön viihtymiseen liittyvien asioiden parantaminen voisivat olla eräitä oppilaskunnan tehtäviä alkavana lukuvuotena.

OPINTO-OHJAUS

Itätuulenkujä 8, 2. kerros

Opiskelijät saavat henkilökohtaista ohjausta

- opinto-ohjelmien tekemisessä
- opintosuunnitelmien muuttuessa
- ylioppilaskirjoituksiin osallistumisoikeuden tarkistamisessa
- opintojen jatkosuunnitelmien tekemisessä
- opiskelun keskeytymisen uhatessa
- opiskelun ongelmissä
- erilaisissa arkipäivän kysymyksissä

Opinto-ohjaajat

Päiväopetuksen ohjaus lukukausien aikana

Opinto-ohjaaja Maini Lehto

Ajanvaraus sähköpostitse: etunimi.sukunimi@espoo.opit.fi

Puhelin 09 81639034

Päiväopiskelijoiden ohjaus ma-ke klo 10–14 ja to klo 11–14

Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Iltaopetuksen ja Omnian lukio-opintojen ohjaus lukukausien aikana

Opinto-ohjaaja Mia Snellman

Ajanvaraus sähköpostitse: etunimi.sukunimi@espoo.opit.fi

Puhelin: 046-8771238

Iltaopiskelijoiden ohjaus ma, ti ja to klo 14-18

Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Omnian lukio-opintoja opiskelevien ohjausta keskiviikkoisin klo 13–16

Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Keneen voi ottaa yhteyttä seuraavissa asioissa?

Toimistoon: Opiskelijaksi ilmoittautuminen, opiskelijatodistukset, wilma-tunnukset.

Rehtoreihin: Ylioppilaskirjoitusten erityisjärjestelyt, lukilausunnot ja käytännön järjestelyt.

Rehtori Matti Kauppila

Sähköposti: etunimi.sukunimi@espoo.fi

Puhelin: 09 81639031

Kokousten ja koulutuspäivien takia rehtori ei ole aina paikalla. Toimiston puhelinnumerosta voi tiedustella rehtorin tavoitettavuutta.

Apulaisrehtori Kari Pekkarinen

Sähköposti: etunimi.sukunimi@espoo.opit.fi

Puhelin: 09 816 39122

Iltaopetuksen ohjausta keskiviikkoiltaisina lukukausien aikana.

Vastaanottoajat ilmoitetaan jaksoittain koulun kotisivuilla ja ilmoitustauluilla.

Opiskelun suunnittelu ja tavoitteet

Opinto-ohjelman tekeminen

Uusille opiskelijoille laaditaan opinto-ohjelma kurssitarjottimeen. Ennen aikuislukion opiskelun alkua pidetään ohjaustilaisuuksia elokuun lopussa, joissa selvitetään aikuislukiossa opiskelua ja koulun toimintaa. Aikaisempien opintojesi hyväksi luvun tekevät opinto-ohjaajat. Päivälukioiden kurssisuorituksia hyväksi luetaan suhteessa aikuislukion minimikurssimäärään.

Opiskelija saa henkilökohtaista ohjausta opiskelun tueksi ja päätösten tekemiseksi siten, että hän pystyy suunnittelemaan omaa opiskeluaan ja tekemään omista lähtökohdistaan ja asettamistaan tavoitteista tarkoituksenmukaisia valintoja. Tavoitteena on ohjata opiskelijaa itsenäisyyteen ja vastuullisuuteen siten, että hän pystyy tekemään henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa ja seuraamaan sen toteutumista oman aikataulunsa puitteissa.

Opintosuunnitelman tekeminen itsenäisesti:

- Opiskelusi suunnittelussa huomioi alusta alkaen mahdollinen yo-tutkinnon hajauttaminen.
- Valitse 4 – 5 opiskeltavaa kurssia jokaiseen jaksoon, jos haluat valmistua kolmessa lukuvuodessa.
- Valitse opintojen alussa äidinkielen, A-kielen, B1-kielen, matematiikan ja muiden laajempien oppiaineiden kursseja.
- Valitse syventävät kurssit yo-kirjoitusaineissasi.
- Suunnittele ja huolehdi siitä, että pakolliset kurssit ovat opinto-ohjelmassasi ja **minimikurssimäärä** 44/48 on suoritettu ennen haluamaasi valmistumisajankohtaa.
- Tavoitteena on, että jokainen opiskelija tekisi opintosuunnitelmansa omalle lomakkeelleen **Wilmaan** ja tarkentaisi sitä tarvittaessa. ”Opintosuunnitelma” -lomake aukeaa Wilman vasemman päävalikon ”**Lomakkeet**” -linkin takaa. Lisätietoa tähän saa opinto-ohjaajilta.

Koulun kotisivuilla tiedotamme jatkuvasti opiskeluun liittyvistä ajankohtaisista asioista. Lisäksi eri jaksoihin ja ylioppilaskirjoituksiin liittyvää tietoa lähetämme sähköpostitse. Opinto-ohjaajilta ja koulumme kotisivuilta saa myös tietoa eri alojen koulutuksista ja niihin liittyvistä hakuajoista ja valinnoista. Ole hyvä ja lue säännöllisesti koulumme kotisivuja ja henkilökohtaisia viestejäsi Wilmassa.

Jos keskeytät opintosi tilapäisesti, ilmoita asiasta toimistoon, jotta sinua ei poisteta koulun kirjoilta. Keskeyttämisestä on hyvä neuvotella opinto-ohjaajan kanssa, jotta opiskelu jatkuisi tauon jälkeen ongelmitta. Jos päätät erota koulusta, neuvottele aina ensin rehtorin tai opinto-ohjaajan kanssa.

Monet aikuislukiossa opiskelevat ovat työssäkäyviä ja suorittavat opintojaan työnsä ohella. Tämän vuoksi **aikuislukion opiskelija ei ole oikeutettu saamaan opintotukea**. Katso lisää KELA:STA <http://www.kela.fi>

ERITYISOPETTAJA

Erityisopettaja kartoittaa mahdollisia lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuksia ensimmäisten kouluviikkojen aikana. Lukiseula tehdään kaikille ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille.

Erityisopettaja kutsuu opiskelijoita haastatteluun ja mahdolliseen tarkempaan yksilölliseen lukitestiin seulatulosten perusteella. Oppimiseen liittyvissä erityisvaikeuksissa on mahdollista saada yksilöohjausta ja tukea.

Päävastuu lukitestaukseen osallistumisesta ja erityisjärjestelyjen hakemisesta on opiskelijalla ja huoltajalla. Rehtori neuvoo erityisjärjestelyjen hakemisessa.

Tarkempia menettelyohjeita kannattaa kysyä lukion erityisopettajalta, rehtorilta tai opintojen ohjaajalta.

Lisätietoja erityisjärjestelyistä ylioppilaskirjoituksissa löytyy sivulta www.ylioppilastutkinto.fi.

Inka Saajoranta-Kurvinen,

Tapiolan alueen lukioiden ja Viherlaakson lukion erityisopettajana.

Puhelin: 0503603974.

LUKIOPSYKOLOGI

Lukiopsykologi ohjaa, neuvoo ja tukee lukiolaisia hyvinvointiin, opiskeluun ja elämäntilanteeseen liittyvissä asioissa. Tavoitteena on opiskelijoiden myönteisen nuoruusiän kehityksen, toimintakyvyn ja mielenterveyden tukeminen. Lukiopsykologin vastaanotolle hakeutumisen syinä voivat olla esim. väsymys, stressi, ahdistuneisuus, jännittäminen, masennus tai äkilliset elämänmuutos- ja kriisitilanteet. Myös ihmissuhteisiin, opintojen sujumiseen sekä tulevaisuuden suunnitelmiin liittyvistä huolista voi olla tarpeen keskustella lukiopsykologin kanssa.

Lukiopsykologin vastaanotolla järjestettävät yksilölliset tapaamiset ovat luottamuksellisia, vapaaehtoisia ja maksuttomia. Käyntimäärät ja niiden toteuttamistapa sovitaan yksilöllisesti. Tapaamiset järjestetään työpäivän aikana ja tarvittaessa lukiopsykologi kirjoittaa opiskelijalle poissaolotodistuksen oppitunnin ajaksi. Opiskelija voi hakeutua vastaanotolle itse tai esim. huoltajan, terveydenhoitajan, ryhmänohjaajan tai opinto-ohjaajan suosittelemana.

Lukiopsykologi kirjaa asiakastiedot asiakastietojärjestelmä AURAan (rekisteriseloste on nähtävillä Espoon kaupungin internet-sivuilla osoitteessa www.espooli.fi/suko sekä psykologin vastaanottotilassa). Rekisterin tiedot ovat salassa pidettäviä.

Lukiopsykologin yhteystiedot on saatavilla koulun koulusihteereiltä toimistosta.

KOKEET

Kokeissa pitää olla **omat kirjoitusvälineet ja paperit** sekä matematiikan kokeissa oma laskin ym. tarpeelliset välineet. Tarvittaessa opiskelijan pitää pystyä todistamaan henkilööllisyytensä, jos valvoja sitä vaatii.

Kokeista saat poistua **aikaisintaan tunnin** kuluttua kokeen alkamisesta. Siihen mennessä voidaan ottaa luokkiin myöhästyneitä. Käytävillä tulee olla hiljaa kokeen jälkeen, ettei poistuja häiritse luokassa työskenteleviä. Matkapuhelimen käyttö on ehdottomasti kielletty kokeen aikana.

Kielten kuullunymmärtämiskokeet ja äidinkielen tekstitaidon kokeita pidetään ennen koeviikkoa kurssien omilla tunneilla opettajan ilmoittamana kurssin opetuspäivänä. Kuullunymmärtämiskokeet sijoittuvat opetusjakson loppupäiviin. Etälukiossa kuullunymmärtämiskoe pidetään opettajan ilmoittamana ajankohtana.

Jakson lopussa ovat kirjalliset kokeet. Koeviikolla ei anneta opetusta. Musiikin ja kuvataiteen kursseihin saattaa sisältyä osioita myös koeviikolle.

Kokeitten aikataulu

Aamukurssien (tunnit 1-5) kokeet klo 9-11(12)

Päiväkurssien (tunnit 6-10) kokeet klo 13-15 (16)

Iltakurssien (tunnit 11-16) kokeet klo 17-19 (20).

Koejärjestely

1. koepäivänä 1. tunnin, 6. tunnin ja 11. tunnin kokeet
2. koepäivänä 2. tunnin, 7. tunnin ja 12. tunnin kokeet
3. koepäivänä 3. tunnin, 8. tunnin ja 13. tunnin kokeet
4. koepäivänä 4. tunnin, 9. tunnin ja 14. tunnin kokeet
5. koepäivänä 5. tunnin, 10. tunnin ja 15. tunnin kokeet
16. tunnin koepäivä ilmoitetaan jaksoittain

Omnian aikuiskurssien opetuksen koejärjestelyt on kerrottu Omnian kurssijärjestyksen aikataulujen yhteydessä.

Koepaikat

Kokeet ovat samoissa luokissa kuin oppitunnit. Valvojana toimii kurssin opettaja

Kahden aineen kokeet

Mikäli opiskelijalle on tulossa kaksi koetta samaan aikaan, hän ilmoittaa asiasta molemmille opettajille henkilökohtaisesti. Opettajat ilmoittavat, miten kahden aineen kokeet suoritetaan.

Palautuspäivä

Opiskelija saa palautteen kokeesta jakson palautuspäivänä. Palautuspäivänä ilmoitaudutaan myös uusintakokeisiin. Päivöpetuksen kokeet palautetaan klo 14-16 ja iltakokeet klo 17-18. Arvosanat viedään rekisteriin viikon kuluessa jakson päättymisestä. Opiskelijat näkevät arvosanansa Wilmassa.

Uusintakoheet

Hylätyn (4) arvosanan saanut opiskelija voi kerran yrittää suorittaa kurssin opetukseen osallistumatta uusintakoeeessa tai normaalissa kurssikoeeessa, kun kurssi esiintyy kurssitarjottimessa. Uusintakoeeeseen opiskelija voi myös päästä, jos hän on sairaana varsinaisena koepäivänä ja hän on ilmoittanut siitä opettajalle koepäivän aamuna.

Uusintakoepäivät ovat

- 1. jakson uusintakoepäivä on pe 28.10.2011** klo 17-19 (20).
Ilmoittautuminen palautuspäivänä pe 21.10.
- 2. jakson uusintakoepäivä on pe 16.12.2011** klo 17-19 (20).
Ilmoittautuminen palautuspäivänä ma 12.12.
- 3. jakson uusintakoepäivä on pe 17.2.2012** klo 17-19 (20).
Ilmoittautuminen palautuspäivänä to 9.2.
- 4. jakson uusintakoepäivä on pe 13.4.2012** klo 17-19 (20)
Ilmoittautuminen palautuspäivänä ke 4.4.

Uusintakoeeessa saa uusia **yhtä edellisen jakson** hylätyn arvosanan kurssia. Uusintakoeeesta saa **poistua aikaisintaan tunnin** kuluttua kokeen alkamisesta.

Paikka on Itätuulenkujä 8, 3. kerros. Uusintakoeeeseen pitää ilmoittautua kirjallisesti opettajalle, jonka pitämästä kurssista opiskelija sai hylätyn arvosanan. Ilmoittautuminen on sitova. Opiskelijan on varauduttava todistamaan henkilöllisyytensä valvojalle.

KURSSITARJOTIN

Kurssitarjotin Iiv 2011-2012

Päiväopetus										Iltaopetus						
1. jakso 30.8. - 21.10.2011																
9.00 - 10.20		10.35 - 11.55		12.25 - 13.45		13.55 - 15.15		15.25 - 16.45		16.55 - 18.15		18.25 - 19.45		19.55 - 21.15		
ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	
ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
			7.lk					su01	ea01	ma01						
			8.lk				hi01	ma04	su06							
			9.lk			ai03	su11	ea07	ma07	bi03						
startti																
NB09a	EA09a	BB08a	AI10a			MA14					EA09	SU01				
BB08a	AI10a	NB09a	EA09a	AI10	NB09		BB08	EA09			NB09	EA09	BB08	AI10		
UE01	BI01		GE01	PS01	TE01			FF01	KE01	KU01	UE01	PS01				
			FY01	BB02				HI02	YH01		FY01	MA01	FY02	KE01		
	BB03	EA03	NB03					FY04			BB03	NB03	EA03	AI02		
EA03	NB03	AI02	BB03								BI02		GE02	MA05		
AI04	BI02	UE03	HI03			EA04	NB04	GE03			HI03	TT15			TT01	
							EA05				EA05	AI04	NB05	BB05		
NB06	AI05	PS04		EA06	HI06	AI05	BB05				TD01	SD01	TD04	TD06		
							MA09			MA12		FD06	FD01	FA04		
													VD01	VD06	VA05	
													SD06	PD01	PD04	

Lukuvuoden infopäivä

Koeviikko

ma 29.8.

to 6.10. tuntien 1, 6, 11 kokeet
ma 17.10. tuntien 2, 7, 12 kokeet
ti 18.10. tuntien 3, 8, 13 kokeet
ke 19.10. tuntien 4, 9, 14 kokeet
to 20.10. tuntien 5, 10, 15 kokeet
pe 21.10.

Palautuspäivä

Syysloma

10.10.-14.10.

Etäopetus					
ma	ti	ma	ti	ke	to
AI01	EA01	FF01	NB01		
	YH01		HI01		
BB04	EA04		NB06		MA07
			PS03		

Päiväopetus										Iltaopetus						
2. jakso 24.10. - 12.12.2011																
9.00 - 10.20		10.35 - 11.55		12.25 - 13.45		13.55 - 15.15		15.25 - 16.45		16.55 - 18.15		18.25 - 19.45		19.55 - 21.15		
ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	
ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
			7.lk				hi02	ma02	su02							
			8.lk					su07	ea04	ke01						
			9.lk			ai04		ma08	bb05	fy03	su12					
startti																
NB09b	EA09b	BB08b	AI10b			MA01					EA01	SU02				
BB08b	AI10b	NB09b	EA09b	AI10	NB01	BB01	EA01	MU01			NB01	EA01	BB01	AI01		
			FY01	YH01	GE01				HI01		GE01	MA02				
UE02	HI02	FF02	AI02	PS02								PS02				
			FY02				FY05		KE02		FY03	KE02				
AI03	BB04	EA04	NB04			BB03	TE02				BB04		EA04	NB04		
EA04	NB04	AI03	BB04				AI04							MA06	TT02	TT13
HI04		BI02	YH03	EA05			NB05	MA05		KE03	UE04		FY04	KE03		
	AI05	UE05		BI03	EA06						EA06	AI05	NB06	BB07		
BI04		PS05		FF04			EA07	AI06		BB06		SD02	SD07			
		HI08	MA10	NB10				GE04	EA08	NB07	TD02		SA01	TD07		
												FD07	FD02	FA05		
												FA01	VD02	VD07		
														VA01		
														PD02		

Koeviikko

ke 30.11. tuntien 1, 6, 11 kokeet
to 1.12. tuntien 2, 7, 12 kokeet
ke 7.12. tuntien 3, 8, 13 kokeet
to 8.12. tuntien 4, 9, 14 kokeet
pe 9.12. tuntien 5, 10, 15 kokeet
ma 12.12.
pe 2.12.
ma 5.12.
ti 6.12.

Palautuspäivä

Yo-juhla

Lomapäivä

Itsenäisyyspäivä

Etäopetus					
ma	ti	ma	ti	ke	to
ET01	NB02	EA02	BI01		
EA05	BB05	AI04	HI02		MA08
		YH02	PS04		

Päiväopetus										Iltaopetus					
3. jakso 13.12.2011 - 9.2.2012															
9.00 - 10.20		10.35 - 11.55		12.25 - 13.45		13.55 - 15.15		15.25 - 16.45		16.55 - 18.15		18.25 - 19.45		19.55 - 21.15	
ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti
ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		7Ik				su03		ge01	ea02						
		8Ik				hi03	ma05	su08							
		9.Ik				ge03	bb06	ea08	ke03						
BI01	EA01	AI01	YH01	BB02	NB02	AI02	EA02		KU01	NB02	BI01	BB02	EA02		
NB01	HI01	PS01	BB01	KE01	MA02			MU01	PD01	HI01					
			AI03	YH02							SU03	AI03			
				FY03							MA03				
EA05	BB05	NB05		NB05	BB04					BB05		EA05	AI06		
		FF03		PS03	BI02			GE02	HI03		PS03				
		UE03						MA06		FY06		FY05	MA07		
UE04				HI05		EA06	NB06							TT04	TT07
AI09		EA12								EA12	AI09	NB10	BB10		
											KE04	SD08	KE05		
											SD03	SA02			
										TD03	TD01	TD08			
											FD08	FD03	FA06		
											FA02	VD03	VA08		
										PA02				VA06	
										PD08		PD03			

Koeviikko to 2.2.2012 tuntien 1, 6, 11 kokeet
pe 3.2. tuntien 2, 7, 12 kokeet
ma 6.2. tuntien 3, 8, 13 kokeet
ti 7.2. tuntien 4, 9, 14 kokeet
ke 8.2. tuntien 5, 10, 15 kokeet
to 9.2.2012
Joululoma pe 23.12.2011-su 8.1.2012

Palautuspäivä
Joululoma

Etäopetus			
ma	ti	ma	ti
AI02	NB03	EA03	BB01
	TE01		YH03
ke	to	ke	to
EA06	AI05	BI02	FF02
			PS05

Päiväopetus										Iltaopetus					
4. jakso 13.2. - 4.4.2012															
9.00 - 10.20		10.35 - 11.55		12.25 - 13.45		13.55 - 15.15		15.25 - 16.45		16.55 - 18.15		18.25 - 19.45		19.55 - 21.15	
ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti
ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		7Ik				su04	ma03		su04						
		8Ik				yh01			su09	ea05					
		9.Ik													
BB01	NB01	EA01	HI01	FY01	BI01	YH01	KE01			NB01	FF01	BB01	EA01		
AI01		FF01	GE01	KU01	HI02	TE01			PD02	HI02					
UE01				NB03	EA03		AI03			BB03	EA03	AI02	NB03		
		AI11	PS02		MA03						MA04				
NB04	EA04		BB03	YH03	AI04		EA05			AI04	NB05				
		HI03	UE04				MA07	FY06		FY10		FY08	MA08		
		GE03									SU05	TT06		TT03	TT09
EA06	BB05	NB06	AI05					YH04		BI04	BB06	EA06	BB05		
				PS04							PS04	SD09			
										TD04	SD04	SA03			
											TD02	TD09			
											FD09	FD04			
											FA03	VD04	VD09		
										PA03			VA03		
										PD09			PD04		

Koeviikko ke 28.3. tuntien 1, 6, 11 kokeet
to 29.3. tuntien 2, 7, 12 kokeet
pe 30.3. tuntien 3, 8, 13 kokeet
ma 2.4. tuntien 4, 9, 14 kokeet
ti 3.4. tuntien 5, 10, 15 kokeet
ke 4.4.
to 5.4.
ma 20.2.-su 26.2.

Palautuspäivä
Lomapäivä
Talviloma

Etäopetus					
ma	ti	ma	ti	ke	to
AI03	TE02	BB02	GE01		MA06
		UE02	PS01		
ke	to	ke	to	ke	to
EA07	FY01	HI04	NB04		
			FF03		
			MA09		

Päiväopetus											Iltaopetus					
5. jakso 10.4. - 31.5.2012																
9.00 -		10.35 -		12.25 -		13.55 -		15.25 -		16.55 -		18.25 -		19.55 -		
10.20		11.55		13.45		15.15		16.45		18.15		19.45		21.15		
ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	ma	ti	
ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	ke	to	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
		7lk				su05	ea03	bi01								
		8lk				ea06	ma06	su10	fy01							
		9.lk														
NB02	EA02	BI01	BB02		FF01		TE01	HI01		AI01	EA02	BB02	NB02			
BB02	YH01	EA02	NB02	KE01	GE01	HI02	ET01	FY01	PD03	YH01						
UE01																
YH02					MA04		EA03									
BI02	NB05	PS03	AI03		BB04					EA04	BB04	NB04	AI03			
	AI04		HI03				MA08			BI02	SU04					
EA07		NB10	EA06	AI06	HI04	AI05	BB05	BB07		NB06	AI05	EA07	EA06			
		UE05	BI05	PS05	EA08						PS05					
										FY07	MA09	TT17	MA10	TT05		
										TD05	SD05	TD03				
												FD05				
												VD05	VA04			
										PA04		PD05				

Koeviikko

to 24.5. tuntien 1, 6, 11 kokeet
pe 25.5. tuntien 2, 7, 12 kokeet
ma 28.5. tuntien 3, 8, 13 kokeet
ti 29.5. tuntien 4, 9, 14 kokeet
ke 30.5. tuntien 5, 10, 15 kokeet

Palautuspäivä

to 31.5.

Lomapäivät

ma 30.4., ke 16.5.

Yo-juhla

pe 1.6.

Etäopetus					
ma	ti	ma	ti	ke	to
ET02	NB05	BB03	KE01		
		FF04			
ke	to	ke	to	ke	to
UE03	HI03	TE03	PS02		MA05

LUKIOKURSSIEN OPPIAINEKOODIT

AI	äidinkieli ja kirjallisuus	GE	maantiede	PS	psykologia
BA	ruotsi A-kieli	HI	historia	SA	saksa A-kieli
BB	biologia B1-kieli	KE	kemia	SD	saksa B3-kieli
BI	englanti A-kieli	KU	kuvataide	SU	suomi toisena kielenä
EA	elämäntutkimustieto	LI	liikunta	TD	italia B3-kieli
ET	ranska A-kieli	MA	pitkä matematiikka	TE	terveystieto
FA	ranska B3-kieli	MU	musiikki	UE	uskonto (ev.lut.)
FD	filosofia	NB	lyhyt matematiikka	VA	venäjä A-kieli
FF	fysiikka	PA	espanja A-kieli	VD	venäjä B3-kieli
FY		PD	espanja B3-kieli	YH	yhteiskuntaoppi

A-kieli on perusopetuksessa alkanut kieli
B1-kieli on perusopetuksessa alkanut kieli
B3-kieli on lukiossa alkava lyhyt kieli

Lähtötasokurssit (suluissa vanhat koodit)

	Starttiopetuksessa kahtena kurssina
(AI*)	AI10a+AI10b (AS1+AS2)
AI10 (BB*)	BB08a+BB08b (BS1+BS2)
BB08 (EA*)	EA09a+EA09b (ES1+ES2)
EA09 (MA*)	
MA14 (NB*)	NB09a+NB09b (NS1+NS2)
NB09	

Abikurssit (suluissa vanhat koodit)

BB10	(BB-abi)
EA12	(EA-abi)
MA15	(M-abi)
NB10	(N-abi1)
NB11	(N-abi2)

PERUSOPETUKSEN KURSSIEN OPPIAINEKOODIT

Wilmassa p-etuliittein, esim. pai01

	äidinkieli ja kirjallisuus	hi	historia
ai	ruotsi	ke	kemia
bb	biologia	ma	matematiikka
bi	A-englanti	su	suomi toisena kielenä
ea	fysiikka	ue	uskonto (ev.lut.)
fy	maantieto	yh	yhteiskuntaoppi
ge			

KURSSIEN SUORITTAMINEN

Ilmoittautuminen

Kursseille tulee ilmoittautua sähköisesti Wilma-ohjelman kautta. Wilma-ohjelmassa on kerrottu ilmoittautumisen alkamis- ja päättymisajankohdat.

Jokaisen kurssille ennakkoon ilmoittautuneen on **lisäksi vahvistettava osallistumisensa tulemalla kurssin ensimmäiselle tunnille.** Mikäli hän ei näin tee, opiskelija voi menettää osallistumisoikeutensa kyseiselle kurssille.

Myös kurssiarvosanojen korottajat (arvosana 5 tai yli), uusijat (arvosana 4) ja kurssia itsenäisesti suorittavat ilmoittautuvat Wilmassa ja tulevat lisäksi selvittämään ennen kurssin alkua tai kurssin ensimmäisellä tunnilla suoritusoikeutensa ja sopimaan opettajan kanssa mahdollisista tehtävistä ja niiden palautusaikataulusta. Mukaan on otettava viimeisin opintorekisteriote, opintosuunnitelma tai kurssikoe, jotta opiskeluoikeus voidaan selvittää. Jos kurssia ei ole suoritettu Espoon aikuiskoulutuksessa, ei kurssia voi korottaa tai uusia osallistumatta opetukseen.

Wilma- ja Opit-tunnukset

Jokaisen opiskelijan tulee hakea toimistosta Wilma- ja Opit-tunnukset lukuvuoden alussa. Wilma-tunnuksia tarvitaan kursseille ilmoittautumiseen ja opintomenestyksen seuraamiseen. Opit-tunnuksilla opiskelija pääsee lukemaan sähköpostiaan ja suorittamaan etäkursseja. Osa koulun tiedotteista lähetetään sähköisesti Opit-sähköpostiin ja viesteinä Wilmaan.

Opetukseen osallistuminen

Kurssin suorittaminen edellyttää läsnäoloa oppitunneilla. Mikäli poissaoloja kertyy enemmän kuin kuusi tuntia (3 kurssikertaa), opettajalla ei ole velvollisuutta antaa opiskelijan jatkaa kurssin suorittamista. Jos opiskelija estyy osallistumasta opetukseen kurssin aikana, on hänen ilmoitettava siitä välittömästi opettajalle ja neuvoteltava kurssin mahdollisesta jatkamisesta. Mikäli opiskelija tietää jo ennen kurssin alkua, ettei hän pysty säännöllisesti osallistumaan opetukseen, on hänen neuvoteltava kurssin itsenäisen suorittamisen mahdollisuudesta opettajan kanssa tai suoritettava kurssi etälukiassa.

Hylätyt arvosanat

Hylätty arvosana (4) on ansaittava. Saadakseen arvosanan 4 opiskelijan tulee osallistua opetukseen, tehdä kaikki vaadittavat tehtävät ja osallistua kurssikokeeseen. Kurssikokeessa opiskelijan on vastattava koetehtäviin. Pelkkä nimen kirjoittaminen koepaperiin ei riitä.

Mikäli opiskelijalla on poissaoloja enemmän kuin kuusi tuntia (3 kurssikertaa), hän ei voi saada arvosanaa 4.

Kurssin itsenäinen suorittaminen

Mikäli opiskelija haluaa suorittaa kurssin itsenäisesti, hänen tulee neuvotella asiasta opettajan kanssa ennen kurssin alkua tai viimeistään kurssin ensimmäisellä oppitunnilla. Jos aineessa on useampia kursseja, edellisestä kurssista on oltava vähintään arvosana 7. Abikursseja ei voi suorittaa itsenäisesti.

Opiskelija ja opettaja laativat kurssin itsenäisestä suorittamisesta kirjallisen sopimuksen. Opiskelijan tulee palauttaa mahdolliset tehtävät sopimuksessa määriteltyyn päivämäärään mennessä, jotta hän voi osallistua kokeeseen.

Ainoastaan Espoon aikuislukion varsinaisilla opiskelijoilla on oikeus suorittaa kursseja itsenäisesti.

Itsenäisesti suoritettavasta kurssista pitää saada hyväksytyt arvosana. Arvosanaa 4 ei viedä rekisteriin.

Osasuoritukset

Joissakin aineissa kurssiarvosana muodostuu osasuorituksista (esim. kielissä kuullunymmärtämiskoe, aine ja kirjallinen loppukoe). Jos opiskelijalta jää osasuorituksia tekemättä ja siten kurssiarvosana saamatta, **tehdyt osasuoritukset eivät säily**. Opiskelijan on suoritettava kurssi uudelleen ja tehtävä kaikki vaadittavat tehtävät.

LUKIO-OPISKELU

Lukio-opetuksen tuntijako

Oppiaine	pakolliset kurssit	syventävät valtakunnalliset kurssit	syventävät koulukohtaiset kurssit
Äidinkieli ja kirjallisuus	5	4	1
Suomi toisena kielenä	5	4	
Kielet			
A-oppimäärä (englanti)	6	2	4
A-oppimäärä (muut)	6	2	1
B1-oppimäärä (ruotsi)	5	2	4
Muut oppimäärät (B2,B3)		10	
Matematiikka			
Lyhyt oppimäärä	6	2	3
Pitkä oppimäärä	10	3	3
Katsomukselliset ja yhteiskunnalliset aineet			
Uskonto tai elämäkatsomustieto	1	4	
Historia	3	3	2
Yhteiskuntaoppi	1	3	1
Filosofia	1	3	
Luonnontieteelliset aineet			
Fysiikka	1	7	3
Kemia	1	4	2
Biologia	2	3	1
Maantiede	1	3	1
Psykologia		5	
Muita lukion tehtävään kuuluvia aineita ja aihekokonaisuuksia			
Tietotekniikka			6 - 19
Yhteensä vähintään		44	
Liikunta	1		
Terveystieto	1	2	
Musiikki	1 - 2		
Kuvataide	1 - 2		
Alle 18-vuotiaana lukio-opiskelun aloittaneilla vähintään 48			

Vähimmäiskurssimäärä on 44 kurssia.

Lukion opetussuunnitelma sisältää pakollisia kursseja sekä valtakunnallisia ja koulukohtaisia syventäviä kursseja. Lukion alkuun tarjottavat johdantokurssit ovat hyödyllisiä kertaavia kursseja. Pakollisten kurssien lisänä olevat syventävät kurssit ovat tarpeellisia yo-kirjoituksia varten. Ainevalinnoista on hyvä neuvotella heti opintojen alkuvaiheessa opinto-ohjaajan kanssa. Kurssien opettajat opastavat omissa aineissaan.

Alle 18-vuotiaana lukion aloittaneet

Vähimmäiskurssimäärä 48 kurssia

"Opiskelijan, joka on aloittanut lukio-opintonsa alle 18-vuotiaana, tulee opiskella lisäksi vähintään yksi kurssi liikuntaa ja yksi kurssi terveystietoa sekä kaksi kurssia kuvataidetta tai musiikkia tai yksi kurssi kumpaakin viimeksi mainittua ainetta". (Valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksen yleisistä tavoitteista ja tuntijaosta 955/2002).

"Kahdeksantoista vuotta täyttäneenkin opiskelijan katsotaan aloittaneen opintonsa alle 18-vuotiaana, jos jatkaa saman tai muun koulutuksen järjestäjän opetuksessa alle 18-vuotiaana aloittamiaan lukio-opintoja eivätkä opinnot ole olleet keskeytyneenä vähintään vuoden ajan". (Lukioasetus 810/1998, 15§ 2 mom)

Starttikurssit

Kurssitarjottimessa on aamulla 1. ja 2. jaksossa merkintä **starttikurssit**. Starttikurssit on suunnattu peruskoulusta suoraan aikuislukioon tuleville ja peruskoulutietojen kertausta tarvitseville. Starttikurssit äidinkielessä, englannissa ja ruotsissa ja lyhyessä matematiikassa ovat johdantokurssien laajennuksia kahdeksi kurssiksi. Suoritetut starttikurssit lasketaan opiskelijan kokonaiskurssimäärään.

Starttiryhmillä on oma ryhmänohjaaja. Hän ohjaa opintosuunnitelmien ainevalinnoissa ennen 3. jakson pakollisten kurssien aloittamista sekä keväällä, kun seuraavan lukuvuoden kurssitarjotin ilmestyy.

Tietotekniikan kurssit ja ajokorttitutkinnot

Espoon aikuislukio tarjoaa opiskelijoille tietotekniikan kursseja ja mahdollisuuden suorittaa TIEKE:n (Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry) vaatimusten mukaiset tietokoneen @-, A- ja AB-ajokorttitutkinnot.

@- ja A-ajokorttitutkintoa palvelevat kurssit TT01 - TT06.

AB-ajokorttitutkintoa palvelevat kurssit TT15, TT13, TT7, TT9 ja TT17.

Kurssien lopussa on kurssikoe. Ajokorttitestien järjestämisestä ilmoitetaan opiskelijoille.

Ajokorttitutkintojen suorittaminen on opiskelijalle maksutonta.

Espoon aikuislukion kurssitarjottimesta selviävät opetuksen ajankohdat ja kotisivuilla opetussuunnitelmassa on tarkempia tietoja kurssien sisällöistä ja ajokorttitutkinnon vaatimuksista.

Suomi toisena kielenä -opiskelu

Lukion äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä -kurssien (SU1-SU5) lähtötaso on B1.1. tai B1.2. (tasot 3-4). Aikaisempina opintoina tarvitaan peruskoulussa tai muualla hankittu suomen kielen perusteiden hallinta. Tavoitteena on sellainen suomen kielen taito, jota tarvitaan lukion oppiaineiden opiskelussa ja ylioppilaskokeissa, lisäksi jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Opiskelu valmentaa äidinkielen, suomi toisena kielenä, ylioppilaskokeeseen. Se on tarkoitettu opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi. Oppilaat voivat vaihtaa äidinkielen suomi toisena kielenä oppiaineeseen.

ETÄOPETUS

Etälukion kurssit sisältävät sekä lähiopetustunteja että itsenäisesti suoritettavia etäopiskelujaksoja. Kurssi sisältää aina myös loppukokeen. Kurssin suorittamiseen liittyvät ohjeet opiskelija saa opettajalta ensimmäisellä lähiopetuskerralla.

Etälukiassa käytetään oppimisympäristönä OPIT-ohjelmaa (www.espoo.opit.fi), jonka käyttäjätunnukset opiskelijan tulee hankkia ennen ensimmäistä lähiopetuskertaa. Käyttäjätunnukset saa koulun kansliasta.

Etälukion kurssit

Etälukion kurssitarjonta sisältää lukion pakollisten kurssien lisäksi valinnaisia kursseja joissain aineissa. Lukion päättötodistusta ja ylioppilaskirjoituksia varten opiskelijan tulee suorittaa syventäviä kursseja muusta lukion kurssitarjonnasta.

Kursseille ilmoittautuminen

Etälukion kursseille ilmoittaudutaan edellisen jakson lopussa Wilma-ohjelman (<https://wilma.espoo.fi:1335/>) kautta.

Etäopiskelijoiden opinto-ohjaus

Etälukion opinto-ohjaaja on Mia Snellman (etunimi.sukunimi@espoo.opit.fi). Hän neuvoo opintojen suunnittelussa.

Ongelmia OPITin kanssa?

OPIT-tukihenkilö auttaa OPIT-ohjelman käyttöön liittyvissä ongelmissa: Anna-Mari Rusanen (etunimi.sukunimi@espoo.opit.fi)

Etälukion lähiopetuspäivät

Etäopetuksen lähitunnit:

1. jakso	ma 5.9., 12.9., 26.9.	klo 16.55-18.15	AI01	
	ti 6.9., 13.9., 27.9.	"	EA01	YH01
	ke 7.9., 14.9., 28.9.	"	BB04	
	to 8.9., 15.9., 29.9.	"	EA04	
	ma 5.9., 12.9., 26.9.	klo 18.25-19.45	FF01	
	ti 6.9., 13.9., 27.9.	"	NB01	HI01
	ke 7.9., 14.9., 28.9.	"		
	to 8.9., 15.9., 29.9.	"	NB06	PS03
	to 8.9., 15.9., 29.9.	klo 19.55-21.15	MA07	

2. jakso	ma 24.10., 7.11., 21.11.	klo 16.55-18.15	ET01	
	ti 25.10., 8.11., 22.11.	"	NB02	
	ke 26.10., 9.11., 23.11.	"	EA05	
	to 27.10., 10.11., 24.11.	"	BB05	
	ma 24.10., 7.11., 21.11.	klo 18.25-19.45	EA02	
	ti 25.10., 8.11., 22.11.	"	BI01	
	ke 26.10., 9.11., 23.11.	"	AI04	YH02
	to 27.10., 10.11., 24.11.	"	HI02	PS04
	to 27.10., 10.11., 24.11.	klo 19.55-21.15	MA08	

3. jakso	ma 19.12., 9.1., 23.1.	klo 16.55-18.15	AI02	
	ti 20.12., 10.1., 24.1.	"	NB03	TE01
	ke 21.12., 11.1., 25.1.	"	EA06	
	to 22.12., 12.1., 26.1.	"	AI05	
	ma 19.12., 9.1., 23.1.	klo 18.25-19.45	EA03	
	ti 20.12., 10.1., 24.1.	"	BB01	YH03
	ke 21.12., 11.1., 25.1.	"	BI02	
	to 22.12., 12.1., 26.1.	"	FF02	PS05

4. jakso	ma 13.2., 5.3., 19.3.	klo 16.55-18.15	AI03	
	ti 14.2., 6.3., 20.3.	"	TE02	
	ke 15.2., 7.3., 21.3.	"	EA07	
	to 16.2., 8.3., 22.3.	"	FY01	
	ma 13.2., 5.3., 19.3.	klo 18.25-19.45	BB02	UE02
	ti 14.2., 6.3., 20.3.	"	GE01	PS01
	ke 15.2., 7.3., 21.3.	"	HI04	
	to 16.2., 8.3., 22.3.	"	NB04, FF03, MA09	
	to 16.2., 8.3., 22.3.	klo 19.55-21.15	MA06	

5. jakso	ma 16.4., 23.4., 7.5.	klo 16.55-18.15	ET02	
	ti 17.4., 24.4., 8.5.	"	NB05	
	ke 18.4., 25.4., 9.5.	"	UE03	
	to 19.4., 26.4., 10.5.	"	HI03	
	ma 16.4., 23.4., 7.5.	klo 18.25-19.45	BB03	FF04
	ti 17.4., 24.4., 8.5.	"	KE01	
	ke 18.4., 25.4., 9.5.	"	TE03	
	to 19.4., 26.4., 10.5.	"	PS02	
	to 19.4., 26.4., 10.5.	klo 19.55-21.15	MA05	

AMMATTITUTKINNON PERUSTEELLA YLIOPPILAAKSI

Henkilöllä on ammatillisen tutkinnon perusteella oikeus osallistua ylioppilastutkintoon ja siihen kuuluviin kokeisiin ilman lisäopintoja, jos ammatillinen tutkinto on edellyttänyt vähintään kahden ja puolen vuoden opintoja (L 766/2004, 18a§).

Jos kokelas on suorittanut kaksivuotisen ammatillisen perustutkinnon, joka perustuu perusopetuksen oppimäärään, häneltä vaaditaan, että hän on opiskellut vähintään kaksi pakollista lukiokurssia niissä oppiaineissa, joiden kokeisiin hän haluaa osallistua. Jos oppiaineessa ei ole kahta pakollista kurssia, edellytetään vähintään kahden lukiokurssin opiskelua kyseessä olevassa oppiaineessa.

Oppisopimuskoulutuksen suorittaneen henkilön on pyydettävä lautakuntaa määräämään lisäopinnot, jotka ovat vähintään samat kuin kahden vuoden opintoja edellyttäneen ammatillisen tutkinnon suorittaneelta vaadittavat lisäopinnot.

Lisäopintojen määräämistä haetaan kirjallisesti lautakunnalta. Hakemukseen on liitettävä rehtorin lausunto, josta tulee ilmetä ammatillisten opintojen laatu ja ajallinen kesto.

Ammatillisen tutkinnon tulee olla suoritettu Suomessa.

Rehtorin tehtävänä on tutkia, täyttääkö kokelas kokeisiin osallistumiselle säädetyt edellytykset (L 766/2004, 18a§).

Ammatillisen tutkinnon suorittaneen osallistumisajankohta

Kahden ja puolen vuoden opintoihin perustuvaa ammatillista tutkintoa suorittava henkilö voi osallistua ylioppilastutkintoon opintojen ollessa vielä kesken. Häneltä edellytetään kuitenkin vähintään puoleltoista vuoden laajuisia ammatillisia opintoja ennen tutkintoon osallistumista (L 766/2004, 1 8a§)

Espoon aikuislukiossa opiskelee vuosittain monia ammatitutkinnon perusteella ylioppilaskirjoituksiin aikovia. Vaikka heillä on oikeus osallistua yo-kokeisiin ilman lukio-opintoja, he opiskelevat lukiokursseja ylioppilaskirjoitusaineissa saadakseen turvallisen tietopohjan ja valmennusta kokeisiin.

Kahden tutkinnon suorittaminen Espoossa

Espoon aikuislukio on ollut vuosia yhteistyössä **Omnian** - Espoon seudun koulutuskuntayhtymän kanssa. Omnian ammattiopiston opiskelijoilla on mahdollisuus opiskella ylioppilaskirjoitusaineissa lukiokursseja ammattiaineiden ohella ja kirjoittaa ylioppilaaksi. Omniassa järjestettävistä kursseista on oma kurssitarjotin. Lukioaineet ovat äidinkieli, englanti, ruotsi ja matematiikka. Leppävaaran sähköalan lukioryhmässä opiskellaan lyhyttä matematiikkaa ja laajaa fysiikkaa.

OPETUSSUUNNITELMAT

Opetussuunnitelman mukainen tuntijako on tässä opinto-oppaassa. Arvosteluohjeet ovat myös tässä oppaassa. Opetussuunnitelman kurssiselosteet ovat myös erillisenä (sinisenä) vihkosena. Kurssiselosteet ja koko opetussuunnitelma löytyvät myös koulun kotisivuilta (www.espoonaukuislukio.fi).

Suullisen kielitaidon kurssit

Ruotsi

Perusopetuksessa alkanut A- oppimäärä

7. Puhu ja ymmärrä paremmin (BA07)

Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa oppimäärälle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.

Arviointi

Oppiaineen arvioinnissa otetaan huomioon kielitaidon kaikki alueet kurssikuvausten painotusten mukaisesti.

Arviointi perustuu Opetushallituksen tuottamasta suullisen kielitaidon kokeesta saatua arvosanaan ja muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Kurssit arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4-10. Myös kurssiin kuuluva suullisen kielitaidon koe arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4-10. Suullisen kielitaidon kokeesta annetaan erillinen todistus päättötodistuksen liitteenä.

Perusopetuksessa alkanut B1- oppimäärä

6. Puhu ja ymmärrä paremmin (BB06)

Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa oppimäärälle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset pohjoismaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Kurssi vankentaa myös jokapäiväisen elämän kielenkäyttötilanteissa tarvittavaa suullista kielitaitoa. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.

Arviointi

Oppiaineen arvioinnissa otetaan huomioon kielitaidon kaikki alueet kurssikuvausten painotusten mukaisesti.

Arviointi perustuu Opetushallituksen tuottamasta suullisen kielitaidon kokeesta saatua arvosanaan ja muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Kurssit arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4-10. Myös kurssiin kuuluva suullisen kielitaidon koe arvioidaan numeroin

käyttäen asteikkoa 4-10. Suullisen kielitaidon kokeesta annetaan erillinen todistus päättötodistuksen liitteenä.

Vieraat kielet

Englanti

Perusopetuksessa alkanut A- oppimäärä (syventävä kurssi 8)

8. Puhu ja ymmärrä paremmin (EA08)

Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa kullekin kielelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.

Arviointi

Oppiaineen arvioinnissa otetaan huomioon kaikki alueet kurssikuvausten painotusten mukaisesti.

Arviointi perustuu Opetushallituksen tuottamasta suullisen kielitaidon kokeesta saatua arvosanaan ja muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Kurssit arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4-10. Myös kurssiin kuuluvan suullisen kielitaidon koe arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4-10. Suullisen kielitaidon kokeesta annetaan erillinen todistus päättötodistuksen liitteenä.

Muut vieraat kielet

8. Puhu ja ymmärrä paremmin (FA8, SA8, VA8 ja PA8)

Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa kullekin kielelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.

Arviointi

Oppiaineen arvioinnissa otetaan huomioon kielitaidon kaikki alueet kurssikuvausten painotusten mukaisesti.

Arviointi perustuu Opetushallituksen tuottamasta suullisen kielitaidon kokeesta saatua arvosanaan ja muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Kurssit arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4-10. Myös kurssiin kuuluva suullisen kielitaidon koe arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4-10. Suullisen kielitaidon kokeesta annetaan erillinen todistus päättötodistuksen liitteenä.

YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Ylioppilastutkinto pannaan toimeen sekä keväällä että syksyllä. Opiskelija voi suorittaa ylioppilastutkinnon yhden koekerran aikana tai hajautetusti kolmen peräkkäisen kerran aikana (esim. kevät-syky-kevät).

Lukion opiskelija ilmoittautuu ylioppilastutkintoon suorittaakseen koko tutkinnon, ei pelkästään erillisiä kokeita. Opiskelijalla on oikeus osallistua tutkinnon kokeeseen, kun hän on opiskellut ennen kirjalliseen kokeeseen osallistumisestaan vähintään asianomaisen oppiaineen pakolliset kurssit.

Ylioppilaskirjoituksia ei pidä aloittaa liian aikaisin. Aloittaessaan tutkinnon suorittamisen hajautetusti opiskelijan on tehtävä opiskelusuunnitelma, jotta hän ehtii / pystyy suorittamaan puuttuvat kurssit viimeiseen tutkintokertaan mennessä.

Osallistumisoikeus ylioppilaskirjoituksiin tarkistetaan ilmoittautumisen yhteydessä. Ennen kirjallisia kokeita rehtori on velvollinen ilmoittamaan ylioppilastutkintolautakunnalle, jos tutkintoon ilmoittautunut kokelas ei täytä osallistumiselle säädettyjä edellytyksiä.

Säädöksiä

Laki ylioppilastutkinnon järjestämisestä 672/2005
Valtioneuvoston **asetus** ylioppilastutkinnosta 915/2005.

Kokelaan pitää perehtyä tarkoin ylioppilastutkinnon rakenteeseen ja vaatimuksiin sekä ainekohtaisiin suoritusohjeisiin. Kokelas on itse vastuussa siitä, että on selvillä ylioppilastutkintoon liittyvistä määräyksistä ja ylioppilastutkintokokeiden suoritusohjeista sekä noudattaa niitä.

Ylioppilastutkintolautakunnan www-sivut: www.ylioppilastutkinto.fi

Ilmoittautuminen ylioppilaskirjoituksiin

Kevään ylioppilaskirjoituksiin ilmoittautuminen tapahtuu **kirjallisesti 17.11. mennessä**. Syksyn ylioppilaskirjoituksiin ilmoittaudutaan **kirjallisesti 24.5. mennessä**.

Lukion päättötodistusta opiskeleva käy **opinto-ohjaajan luona** tarkistuttamassa opinto-ohjelmansa ja osallistumisoikeutensa ylioppilaskirjoituksiin ennen ilmoittautumista. Katso tarkemmat ohjeet koulun kotisivuilta.

Ammattitutkinnon perusteella kirjoittavilla ja niillä, jotka täydentävät ylioppilastutkintoon tulee olla kopio ammattitutkintotodistuksesta tai ylioppilastutkintotodistuksesta mukana ilmoittautuessaan.

Kaksoistutkintoa suorittavilla ei tarvitse olla mukana ammattiopinnoistaan todistusta, kun he aloittavat tutkinnon ammattiopintojen aikana. Kun ylioppilastutkinto valmistuu, koululta tarkistetaan, että ammattitutkinto valmistuu myös.

Ylioppilastutkinnon rakenne

Ylioppilastutkintoon kuuluu **vähintään neljä koetta**.

Äidinkielen koe on pakollinen kaikille. Kolme muuta pakollista koetta kokelas valitsee ryhmästä, johon kuuluvat toisen kotimaisen kielen koe, vieraan kielen koe, matematiikan koe ja reaaliaineissa järjestettävä koe.

Äidinkielen koe

Koe koostuu tekstitaidon kokeesta ja esseekokeesta. Äidinkielen kokeesta on moniste ja äidinkielen opettajilta saa lisätietoja.

Reaaliaineen koe

Kokelas valitsee ilmoittautuessaan kokeeseen reaaliaineen, josta hän suorittaa kokeen. Aineet ovat evankelisluterilainen uskonto, ortodoksinen uskonto, elämäkatsomustieto, psykologia, filosofia, historia, yhteiskuntaoppi, fysiikka, kemia, biologia maantiede ja terveystieto.

Ainereaalista on tiedote ja opettajilta saa lisätietoja sekä ohjausta syventävien /valinnaisten kurssien opiskelusta.

Matematiikan koe

Matematiikassa on pitkän ja lyhyen matematiikan koe. Matematiikasta on tiedote kokelaille.

Kielten kokeet

Vieraissa kielissä on pitkän ja lyhyen oppimäärän koe. Toisen kotimaisen (ruotsin) kielen kokeista käytetään nimeä pitkä ja keskipitkä koe. Kielten kokeissa on kuullunymmärtämiskoe ja kirjallinen osa.

Kielten kokeista on tiedote kokelaille.

Luku- ja kirjoitushäiriöiden vaikutuksista ylioppilastutkintoon, **sairaista ja vammaisista** kokelaista sekä **puoltolauseista** on YTL:n määräykset.

OPISKELIJAN OPPIMISEN ARVIOINTI

Arvioinnin yleiset periaatteet

Arviointi aikuisten lukiokoulutuksessa

Arvioinnin lähtökohdat ja tavoitteet

" Opiskelijan arvioinnilla pyritään ohjaamaan ja kannustamaan opiskelua sekä kehittämään opiskelijan edellytyksiä itsearviointiin. Opiskelijan oppimista ja työskentelyä tulee arvioida monipuolisesti."

(Lukiolaki 629/1998, muutettu L 1116/2008, 17 § 1 mom)

Opiskelijan oppimisen arvioinnin tehtävänä on antaa opiskelijalle palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista sekä opiskelun aikana että sen päättyessä. Palautteen tarkoituksena on kannustaa ja ohjata opiskelijaa opintojen suorittamisessa. Lisäksi arviointi antaa tietoja jatko-opintojen järjestäjien, työelämän ja muiden vastaavien tahojen tarpeita

varten. Opiskelijan oppimisen arviointi auttaa myös opettajaa ja kouluyhteisöä opetuksen vaikuttavuuden arvioinnissa. Arvosanan antaminen on yksi arvioinnin muoto.

Arvioinnilla kannustetaan opiskelijaa myönteisellä tavalla omien tavoitteittensa asettamiseen ja työskentelytapojensa tarkentamiseen.

Kurssisuorituksen arviointi

Opiskelijan opiskelema kurssi arvioidaan sen päätyttyä. Arvioinnin tehtävänä on antaa palautetta opiskelijalle kurssin tavoitteiden saavuttamisesta ja oppiaineen opiskelun etenemisestä. Kurssin arviointi perustuu mahdollisiin kirjallisiin kokeisiin, edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja muihin näyttöihin. Myös opiskelijan itsearviointi voidaan ottaa huomioon ja käyttää hyväksi muun muassa kurssin arviointikeskusteluja. Arvioinnin menetelmistä ja käytänteistä päätetään tarkemmin opetussuunnitelmassa.

Itsenäisesti suoritettu kurssi

"Osa opinnoista voidaan edellyttää opiskeltavaksi itsenäisesti."
(Lukioasetus 810/1998, 4 § 2 mom)

"Opiskelijalle voidaan hakemuksesta myöntää lupa suorittaa opintoja opetukseen osallistumatta." (Lukioasetus 810/1998, 4 § 2 mom)

Opetussuunnitelmassa tulee päättää tarkemmin itsenäisesti opiskeltavien kurssien suoritusperiaatteista.

Itsenäisesti opiskellusta kurssista edellytetään hyväksytty arvosana. Jos opiskelija opiskelee kurssin kokonaan tai osittain itsenäisesti, noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Kurssin tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä on myös tällöin arvioitava riittävän laaja-alaisesti.

Tietojen antaminen

"Opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä on annettava riittävän usein tietoa opiskelijalle...Tietojen antamisesta määrätään tarkemmin opetussuunnitelmassa"
(Lukioasetus 810/1998, 6 § 2 mom)

Kunkin oppiaineen pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvioidaan numeroin. Muiden syventävien kurssien sekä muiden lukion tehtävään kuuluvien aineiden ja aihekokonaisuuksien arviointitapoja voivat olla opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla numeroarviointi, suoritusmerkintä (S=suoritettu), hylätty(H=hylätty) tai sanallinen arviointi. Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisesti arviointikeskustelussa annettu palaute voivat täydentää ja täsmentää numeroarvosanaa.

Diagnosoidut vammat ja sairaudet sekä muut oppimista vaikeuttavat seikat tulee ottaa huomioon arvioinnissa siten, että opiskelijalla on mahdollisuus erityisjärjestelyihin ja muuhunkin kuin kirjalliseen näyttöön. Kyseiset vaikeudet voidaan ottaa huomioon määrättäessä opiskelijan kurssiarvosanaa.

Toisen kotimaisen kielen A-oppimäärän syventävän kurssin 7, B1-oppimäärän syventävän kurssin 6 ja vieraiden kielten A-oppimäärän syventävän kurssin 8 arviointi

Toisen kotimaisen kielen A-oppimäärän syventävän kurssin 7, B1-oppimäärän syventävän kurssin 6 ja vieraiden kielten A-oppimäärän syventävän kurssin 8 suorituksen arviointi perustuu Opetushallituksen tuottamasta suullisen kielitaidon kokeesta saatuun arvosanaan ja muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Kurssit arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4-10, kuten mutkin opetussuunnitelmien perusteissa määritellyt valtakunnalliset syventävät kurssit. Myös kurssiin kuuluvat suullisen kielitaidon koe arvioidaan käyttäen asteikkoa 4-10.

"Kielten opetuksessa opiskelijalta arvioidaan kielitaidon muiden osa-alueiden lisäksi suullinen kielitaito. Suullista kielitaitoa arvioidaan erillisellä kokeella, jonka laatimisesta vastaa Opetushallitus. Suullisen kielitaidon kokeen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella." (Lukiolaki 629/1998, muutettu L 1116/2008, 17 § 3 mom)

"Lukiolain 17 § 3 momentissa tarkoitettu suullisen kielitaidon koe koostuu tehtävistä, joissa arvioidaan numeroin käyttäen 2 momentissa tarkoitettua asteikkoa. Suullisen kielitaidon kurssin arvosana perustuu suullisen kielitaidon kokeeseen sekä muihin kurssin aikaisiin näyttöihin." (Lukioasetus 810/1998, muutettu valtioneuvoston asetuksella 1117/2008, 6 § 4 mom)

Kurssiin kuuluvan suullisen kielitaidon kokeen suoritus ja muut kurssin aikaiset näytöt arvioidaan asianomaisen kielen ja oppimäärän puhumiselle opetussuunnitelman perusteissa asetettuja tavoitteita vasten. Kurssin arvioinnin edellytykset täyttyvät, kun opiskelija on antanut kurssin suorittamiseksi sovitut näytöt ja suorittanut kurssiin kuuluvan suullisen kielitaidon kokeen.

Espoon aikuislukion opetussuunnitelman koulukohtaisten kurssien arviointi

Johdantokurssit lukioon

AI10, BB8, EA9, NB9 ja MA14

Kurssit arvioidaan numeroarvosanana 4-10. Opiskelijalle voidaan hänen pyynnöstään antaa kurssista suoritusmerkintä.

Kurssi lasketaan opiskelijan kokonaiskurssimäärään, mutta se ei ole mukana, kun lasketaan, kuinka monta hylättyä kurssia aineesta voi olla, jotta saa päättöarvosanan. Kurssia ei myöskään lasketa aineen loppuarvosanaan (keskiarvoon).

Abikurssit

BB10, EA12, NB10 ja NB11 sekä MA15 ja MA16

Kurssi arvioidaan numeroarvosanana 4-10. Kurssilla voi korottaa minkä tahansa pakollisen kurssin arvosanaa. Kurssista voidaan antaa suoritusmerkintä opiskelijan pyynnöstä.

Kurssi lasketaan opiskelijan kokonaiskurssimäärään ja on mukana, kun lasketaan, kuinka monta hylättyä kurssia aineessa voi olla, jotta saa päättöarvosanan.

Kurssi lasketaan mukaan aineen loppuarvosanaan (keskiarvoon).

Arvioinnin suorittajat ja arviointiperusteista tiedottaminen

"Kunkin oppiaineen tai aineryhmän arvioinnista päättää opiskelijan opettaja tai, jos opettajia on useita, opettajat yhdessä". (Lukiolaki 629/1998, muutettu L 1116/2008, 17 a §)

"Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteista ja niiden soveltamisesta häneen." (Lukiolaki 629/1998, muutettu L 1116/2008, 17 § 2 mom)

Arviointiperusteista tiedottaminen parantaa opettajien ja opiskelijoiden oikeusturvaa ja motivoi opintoja. Yleisten arviointiperusteiden lisäksi kunkin kurssin arviointiperusteet on selvitettävä kurssin alussa opiskelijoiden kanssa keskustellen.

Opinnoissa eteneminen

"Opetussuunnitelmassa määrätään oppiaineittain tai aineryhmittäin kursseista, joiden suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä asianomaisen aineen tai aineryhmän opinnoissa etenemiseen. Opiskelijalle, joka ei ole suorittanut edellä mainittuja opintoja hyväksytysti tulee varata mahdollisuus osoittaa saavuttaneensa sellaiset tiedot ja taidot, jotka mahdollistavat opinnoissa etenemisen." (Lukioasetus 810/1998, 7 § 1 mom)

Opiskelijan opintojen etenemistä tulee seurata. Menettelystä, kuten esimerkiksi mahdollisen etenemisesteen käytöstä, päätetään tarkemmin opetussuunnitelmassa. Opintojen etenemisen määrittelyllä ei voida kuitenkaan tiukentaa tämän asiakirjan luvussa 6.2.3 määrättyä oppiaineen oppimäärän suoritusvaatimusta.

Arvosanan korottaminen

Opetussuunnitelmassa määrätään, millä tavoin opiskelija voi yrittää korottaa myös hyväksytyt kurssi-arvosanaa. Lopulliseksi kurssi-arvosanaksi tulee tällöin kyseisistä suorituksista parempi.

Osaamisen tunnustaminen

"Opiskelijalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustamisella voidaan opiskelijalle lukea hyväksi ja korvata lukion oppimäärään kuuluvia pakollisia, syventäviä tai soveltavia opintoja. Opiskelijan osaamisen tunnustamisessa noudatetaan, mitä 17 ja 17 a §:ssä säädetään opiskelijan arvioinnista ja siitä päättämisestä. Tarvittaessa osaaminen on osoitettava koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla."

(Lukiolaki 629/1998, muutettu L 1116/2008, 23 § 1 mom)

Päätös osaamisen tunnustamisesta tehdään sitä erikseen pyydettyessä ennen mainittujen opintojen tai hyväksiluettavaa osaamista koskevan opintokokonaisuuden alkamista."

(Lukiolaki 629/1998, muutettu L 1116/2008, 23 § 2 mom)

Sen lisäksi, mitä lukiolaissa (629/1998, muutettu L 1116/2008, 23 §) on säädetty, tulee opintojen hyväksilukemisella ja muutoin hankitun osaamisen tunnustamisella välttää opintojen päällekkäisyyttä ja lyhentää opiskeluaikaa.

Opiskelijan tulee hakea muualla suorittamiensa opintojen tai muutoin hankkimansa osaamisen tunnustamista. Opiskelijan tulee esittää selvitys opinnoistaan tai osaamisestaan.

Muutoin Hankitun osaamisen arvioinnissa menetellään, kuten opetussuunnitelman perusteissa ja opetussuunnitelmassa on kurssien ja oppimäärän arvioinnista määrätty.

Kun opiskelijalle hyväksiluetaan opintoja muista oppilaitoksista, pitäydytään suoritusoppilaitoksen antamaan arviointiin. Jos kyseessä on oppilaitoksen omassa opetussuunnitelmassa numeroin arvioitava kurssi, sen arvosana muutetaan lukion arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

asteikko 1 - 5	lukioasteikko	asteikko 1 - 3
1 (tyydyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tyydyttävä)	6(kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tyydyttävä)	2
4 (hyvä)	8(hyvä)	2
5(kiitettävä)	9(kiitettävä), 10 (erinomainen)	3

Tapauksissa, joissa ei voida päätellä, kumpaa arvosanaa toisessa oppilaitoksessa suoritettu kurssi vastaa, ylempää vai alemmaa, on vastaavuus määriteltävä opiskelijan eduksi.

Aikaisempia lukio-opintoja voidaan hyväksilukea käyttäen suoritusmerkintää, jos opiskelija on aloittanut lukio-opintonsa yli 18-vuotiaana. Jos opiskelija on aloittanut lukio-opintonsa alle 18-vuotiaana, hänen aikaisempia suorituksiaan pakollisissa ja valtakunnallisesti syventävissä kursseissa ei voida hyväksilukea käyttäen suoritusmerkintää.

Myös ulkomailla suoritettut opinnot voidaan lukea hyväksi lukio-opintoihin. Mikäli ne luetaan hyväksi pakollisiin ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltäviin syventäviin kursseihin, niistä tulee antaa numeroarvosana. Arvosanan määrittelyn tukena voidaan tarvittaessa edellyttää lisänäyttöjä.

Opiskelijan siirtyessä oppiaineen pitkästä oppimäärästä lyhyempään hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Näitä vastaavuuksia on määriteltävä tarkemmin oppiaineiden yhteydessä. Tällöin pitkän oppimäärän kurssien arvosanat siirtyvät suoraan lyhyen oppimäärän kurssien arvosanoiksi. Muut pitkän oppimäärän mukaiset opinnot voivat olla lyhyen oppimäärän syventäviä kursseja opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla. Jos opiskelija pyytää, tulee järjestää lisäkuulustelu hänen osaamistasonsa toteamiseksi. Kesken oppimäärän lyhyemmästä pitempään oppimäärään siirryttäessä, menetellään edellä olevien periaatteiden mukaisesti. Tällöin voidaan edellyttää lisänäyttöjä, jolloin myös arvosana harkitaan uudelleen.

Maahanmuuttajaopiskelija arvioidaan suomi toisena kielenä (S) -oppimäärän mukaan, jos opiskelija on valinnut sen oppimääräkseen riippumatta siitä, onko hänelle järjestetty erillistä suomi toisena kielenä -opetusta vai ei tai onko aikuislukio voinut tarjota vain osan suomi toisena kielenä -kursseista.

Suomen äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärän mukaisesti suoritettut kurssit luetaan hyväksi täysimääräisesti suomi toisena kielenä -kurseihin, ja niistä saatu arvosana siirtyy suomi toisena kielenä -kurssin arvosanaksi. Opiskelijalla voi olla todistuksessaan arvosana vain joko suomen kielen äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärästä tai suomi toisena kielenä (S2) -oppimäärästä, mutta ei molempia.

Matematiikan oppimäärän vaihtaminen

Matematiikan oppimäärää vaihdettaessa pitkästä lyhyeen käytetään hyväksilukemisessa seuraavia vastaavuuksia: MA1 → NB1, MA3 → NB2, MA6 → NB5, MA7 → NB4, MA8 → NB3. Harkinnan mukaan voidaan vaatia myös lisänäyttöä, etenkin kurssin arvosanaa uudelleen arvioitaessa.

Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

"Lukion koko oppimäärän suorittaneelle opiskelijalle annetaan päättötodistus. Kesken lukion oppimäärän suorittamista eroavalle opiskelijalle annetaan erotodistus, johon merkitään arvostelu suoritetuista opinnoista. Yhden tai useamman aineen oppimäärän suorittaneelle annetaan todistus oppimäärän suorittamisesta ." Lukioasetus 810/1998, 8 § 1 mom.)

"Päättö- ja erotodistukseen sekä yhden tai useamman aineen suorittamisesta annettavaan todistukseen sovelletaan mitä 6 §:ssä säädetään. Todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta annetaan päättötodistuksen liitteenä." (Lukioasetus 810/1998, muutettu valtioneuvoston asetuksella 1117/2008, 8 § 2 mom)

Suomi toisena kielenä vieraskielisille opiskelijoille (S2) merkitään todistuksessa äidinkielen ja kirjallisuuden kohtaan.

Mikäli opiskelijan opiskelema oma äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame, se kirjataan muihin lukion tehtäviin kuuluviin kursseihin omaksi kohdakseen otsikolla "Muu opiskelijan äidinkieli".

Lukion päättötodistukseen ja todistukseen oppimäärän suorittamisesta merkitään opiskelijan opiskelemat oppiaineet, niissä suoritettujen kurssien määrä sekä kunkin oppiaineen arvosana sanallisesti ja numeroin (esimerkiksi: kiitettävä...9) tai merkintä oppiaineen hyväksytystä suorittamisesta (suoritettu).

Päättötodistukseen ja todistukseen oppimäärän suorittamisesta kuuluu myös kohta lisätietoja. Tähän kohtaan merkitään päättötodistuksen liitteenä annettavat ja sitä täydentävät todistukset erillisistä näytöistä, kuten esimerkiksi suoritettut lukiodiplomit, suullisen kielitaidon kokeet sekä erittely muissa oppilaitoksissa suoritetuista lukion oppimäärän kuuluneista opinnoista, jotka eivät ole mukana oppiaineiden oppimäärien yhteydessä.

Mikäli opiskelija on opiskellut yli puolet oppiaineen oppimäärän kursseista muulla kuin koulun varsinaisella opetuskielellä, tulee siitä tehdä merkintä todistuksen lisätietoihin.

Lukion erotodistukseen merkitään oppiaineet ja niissä suoritettut kurssit sekä kunkin kurssin arvosana tai merkintä kurssin suorittamisesta (suoritettu/hylätty).

Oppilaitoksessa pidetään opiskelijan opinnoista tiedostoa, josta ilmenevät suoritettut kurssit ja niiden arvosanat.

Lukion koko oppimäärän suorittamisesta ei anneta yhteistä arvosanaa oppiaineiden arvosanojen keskiarvona eikä muullakaan tavalla.

Todistuksiin merkitään opiskelijan suorittaman lukion oppimäärän kokonaiskurssimäärä.

Todistuksessa on merkintä, että opinnot on suoritettu Opetushallituksen 27.2.2004 hyväksymien aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Lukiokoulutuksen järjestäjä päättää todistuksen ulkoasusta.

PERUSOPETUS

Perusopetuksen tuntijako

Valtioneuvoston asetus (1435/2001)

Muille kuin oppivelvollisille annettavan perusopetuksen tuntijako

Oppiaine	pakolliset kurssit	valinnaiset kurssit
Äidinkieli ja kirjallisuus	4	1
Kielet		
Toinen kotimainen kieli (ruotsi)	6	2
A-kielet	8	4
Matematiikka	8	1
Uskonto tai elämänkatsomustieto	1	2
Yhteiskunnalliset ja luonnontieteelliset aineet		
Historia		3
Yhteiskuntaoppi		2
Fysiikka		3
Kemia		3
Biologia		3
Maantieto		3
Muita perusopetukseen soveltuvia aineita tai aihealueita		
Suomi toisena kielenä		4-
Yhteensä vähintään		44

Oppilaan tulee valita yllä mainitusta yhteiskunnallisten ja luonnontieteellisten aineiden ryhmään kuuluvista aineista vähintään neljä.

Oppilaan tulee opiskella vähintään yhtä kieltä A-kielen oppimäärän mukaisesti ja vähintään yhtä kieltä B-kielen oppimäärän mukaisesti. Oppilaalle tulee varata mahdollisuus opiskella valinnaisena aineena yhtä tai useampaa vierasta kieltä.

Aikuislukion perusopetus vastaa perusasteen yläkoulua (luokat 7-9) ja entistä keskikoulua (luokat 3-5). Peruskoulun voi suorittaa 2-3 vuodessa. Mikäli opiskelija suorittaa

perusopetuksen aineiden kurseja lukion kurssien yhteydessä, hänen pitää ilmoittaa opettajalle, että hän suorittaa perusopetuksen kurssia.

Perusopetuksen opetussuunnitelman mukainen tuntijako ja oppimisen arviointi ovat tässä oppaassa.

Perusopetuksen päättötodistuksen arvosanojen korottaminen aikuislukiossa

Päättötodistuksen arvosanoja voi korottaa aikuislukiossa ja saada niistä todistuksen. Korotettuja arvosanoja voi käyttää esim. kevään yhteisvalinnassa. Arvosanoja voi korottaa 9. luokan kurseilla ja lukion starttikurseilla. Starttikurseja on äidinkielessä, englannin ja ruotsin kielessä ja matematiikassa. Opiskelijan on suoritettava molemmat starttikurssit näissä aineissa, jotta korotusarvosana voidaan antaa.

Perusopetuksessa voi opiskella myös **yksittäisiä aineita** ja saada niistä todistuksen.

Perusopetuksen 9. luokan suorittaminen

Jos 9. luokka on jäänyt kesken, sen voi suorittaa aikuislukiossa ja saada päättötodistuksen keväällä. Opiskelu alkaa syksyllä ja kestää kevääseen.

Osa reaaliaineista voidaan opiskella lukion kurseilla. Opiskelijan on kerrottava opettajalle suorittavansa peruskoulun kurssia. opettaja arvostelee kurssin kokeen peruskoulun arviointiohjeitten mukaan.

OPISKELIJAN OPPIMISEN ARVIOINTI

Arviointi aikuisten perusopetuksessa

Opintojen hyväksilukeminen

Aikuisille tarkoitetussa perusopetuksessa opinnoissa edetään vuosiluokattomasti ja kurssimuotoisesti. Opiskelijalle luetaan hyväksi muualla suoritettujen opintojen, jotka ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisia. Kun opiskelijalle hyväksiluetaan opintoja muista oppilaitoksista, pitäydytään suoritusoppilaitoksen antamaan arviointiin. Jos kyseessä on oppilaitoksen omassa opetussuunnitelmassa numeroin arvioitava kurssi, sen arvosana muutetaan perusopetuksen arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

asteikko 1–5	perusopetuksen asteikko	asteikko 1–3
1 (tyydyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tyydyttävä)	6 (kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tyydyttävä)	2
4 (hyvä)	8 (hyvä)	2
5 (kiitettävä)	9 (kiitettävä), 10 (erinomainen)	3

Tapauksissa, joissa ei voida päätellä, kumpaa arvosanaa toisessa oppilaitoksessa suorittanut kurssi vastaa, ylempää vai alemmaa, on vastaavuus määriteltävä opiskelijan eduksi. Arvosanan määrittelyn tukena voidaan tarvittaessa edellyttää lisänäyttöjä.

Aikaisempia opintoja voidaan hyväksilukea käyttäen suoritusmerkintää, jos opiskelija on aloittanut aikuisten perusopetuksen opintonsa yli 18-vuotiaana. Jos opiskelija on aloittanut opintonsa alle 18-vuotiaana, hänen aikaisempia suorituksiaan pakollisissa ja tuntijaon mukaisissa valinnaisissa kursseissa ei voida hyväksilukea käyttäen suoritusmerkintää.

Kurssisuorituksen arviointi

Opiskelijan suorittama kurssi arvioidaan sen päätyttyä. Valtioneuvoston asetuksen 1435/2001 7 §:ssä mainittujen oppiaineiden kaikki pakolliset ja valinnaiset kurssit arvioidaan numeroin perusopetusasetuksen 852/1998 10 § 3 momentin mukaisesti. Opiskelijan osaamista arvioidaan suhteessa kurssin tavoitteisiin ja päättöarvioinnin kriteereihin siltä osin, kuin kurssilla opiskellut osa-alueet sisältyvät kriteereihin. Päättöarvioinnin kriteerit on laadittu siten, että opiskelija saa arvosanan kahdeksan (8), mikäli hän osoittaa keskimäärin asianomaisten kriteereiden edellyttämää osaamista. Joidenkin kriteerien saavuttamatta jäämisen voi kompensoida muiden kriteereiden tason ylittäminen. Muut kurssit arvioidaan opetussuunnitelmassa ainekohtaisesti määritellyllä tavalla. Kurssisuorituksen arviointi perustuu paitsi mahdollisiin kirjallisiin kokeisiin myös oppimisprosessin ja opiskelijan edistymisen jatkuvaan havainnointiin. Myös opiskelijan työskentelyä arvioidaan osana kurssisuorituksen arviointia.

Itsenäisesti suoritettu kurssi

Jos opiskelija opiskelee kurssin kokonaan tai osittain itsenäisesti, noudatetaan edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Kurssin tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä on myös tällöin arvioitava riittävän laaja-alaisesti. Kurssin itsenäisestä suorittamisesta sovitaan aina kurssin opettajan kanssa. Itsenäisesti suoritettusta kurssista edellytetään hyväksytty arvosana. Itsenäisesti suoritettavan kurssin arvioinnissa noudatetaan samoja arviointiperiaatteita kuin muidenkin kurssien arvioinnissa.

Hylätyn arvosanan suorittaminen

Hylättyä kurssia voi kerran yrittää suorittaa opetukseen osallistumatta, kun kurssi esiintyy kurssitarjottimessa tai kurssin voi suorittaa uusintakokeessa.

Arvosanan korottaminen

Opiskelija voi kerran yrittää korottaa hyväksyttyä kurssiarvosanaa opetukseen osallistumatta. Lopulliseksi kurssiarvosanaksi tulee tällöin kyseisistä suorituksista parempi.

Oppiaineen oppimäärän arviointi

Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opinto-ohjelman mukaisista oppiaineen pakollisista ja valinnaisista kursseista.

Kaikkien asetuksen 1435/2001 7 §:ssä mainittujen oppiaineiden oppimäärät arvioidaan numeroin perusopetusasetuksen 852/1998 10§:n 3 momentin mukaisesti.

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan suorittamien pakollisten ja valinnaisten kurssien arvosanojen ja kyseiseen oppiaineeseen laadittujen päättöarvioinnin kriteerien perusteella.

Oppiaineen pakollisista ja valinnaisista kursseista opiskelijalla saa olla hylättyä kurssiarvosanoja enintään seuraavasti:

suoritettuja pakollisia ja valinnaisia kursseja yhteensä	joista voi olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään
1–2 kurssia	0
3–5 kurssia	1
6 –8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Perusopetuksen koko oppimäärän suoritus

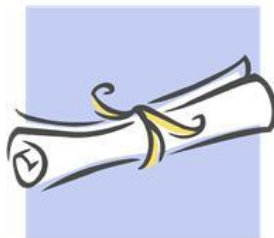
Opiskelija on suorittanut aikuisten perusopetuksen koko oppimäärän, kun hän on suorittanut hyväksytysti kaikkien henkilökohtaiseen opinto-ohjelmaansa kuuluneiden oppiaineiden oppimäärät. Aikuisten perusopetuksen koko oppimäärä sisältää vähintään 44 kurssia.

Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Mikäli opiskelija on opiskellut yli puolet oppiaineen oppimäärän kursseista muulla kuin koulun opetuskielellä, tulee siitä tehdä merkintä todistuksen lisätietoihin.

Mikäli oppiaineen oppimäärä tai perusopetuksen koko oppimäärä on suoritettu erityisessä tutkinnossa, ei todistuksiin merkitä kurssien määrää. Erityinen tutkinto tarkoittaa aikuislukiossa kotiopetuksen tenttejä 9. luokalla.

Todistuksessa tulee olla merkintä, että opinnot on suoritettu Opetushallituksen 27.2.2004 hyväksymien aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

KALENTERI

1. jakso			2. jakso			3. jakso			4. jakso			5. jakso		
35 ma	29.8.	INFO	43 ma	24.10.	1	50 ti	13.12.	1	7 ma	13.2.	1	15 ma	9.4.	L
ti	30.8.	1	ti	25.10.	2	ke	14.12.	2	ti	14.2.	2	ti	10.4.	1
ke	31.8.	2	ke	26.10.	3	to	15.12.	3	ke	15.2.	3	ke	11.4.	2
to	1.9.	3	to	27.10.	4	pe	16.12.		to	16.2.	4	to	12.4.	3
pe	2.9.		pe	28.10.					pe	17.2.		pe	13.4.	
						51 ma	19.12.	4						
36 ma	5.9.	4	44 ma	31.10.	5	ti	20.12.	5	8 ma	20.2. L		16 ma	16.4.	4
ti	6.9.	5	ti	1.11.	6	ke	21.12.	6	ti	21.2. L		ti	17.4.	5
ke	7.9.	6	ke	2.11.	7	to	22.12.	7	ke	22.2. L		ke	18.4.	6
to	8.9.	7	to	3.11.	8	pe	23.12. L		to	23.2. L		to	19.4.	7
pe	9.9.		pe	4.11.					pe	24.2. L		pe	20.4.	
						52 ma	26.12. L							
37 ma	12.9.	8	45 ma	7.11.	9	ti	27.12. L		9 ma	27.2.	5	17 ma	23.4.	8
ti	13.9.	9	ti	8.11.	10	ke	28.12. L		ti	28.2.	6	ti	24.4.	9
ke	14.9.	10	ke	9.11.	11	to	29.12. L		ke	29.2.	7	ke	25.4.	10
to	15.9.	11	to	10.11.	12	pe	30.12. L		to	1.3.	8	to	26.4.	11
pe	16.9.		pe	11.11.					pe	2.3.		pe	27.4.	
						1 ma	2.1. L							
38 ma	19.9.	12	46 ma	14.11.	13	ti	3.1. L		10 ma	5.3.	9	18 ma	30.4. L	
ti	20.9.	13	ti	15.11.	14	ke	4.1. L		ti	6.3.	10	ti	1.5. L	
ke	21.9.	14	ke	16.11.	15	to	5.1. L		ke	7.3.	11	ke	2.5. L	12
to	22.9.	15	to	17.11.	16	pe	6.1. L		to	8.3.	12	to	3.5. L	13
pe	23.9.		pe	18.11.					pe	9.3.		pe	4.5. L	
						2 ma	9.1. L	8						
39 ma	26.9.	16	47 ma	21.11.	17	ti	10.1.	9	11 ma	12.3.	13	19 ma	7.5.	14
ti	27.9.	17	ti	22.11.	18	ke	11.1.	10	ti	13.3.	14	ti	8.5.	15
ke	28.9.	18	ke	23.11.	19	to	12.1.	11	ke	14.3.	15	ke	9.5.	16
to	29.9.	19	to	24.11.	20	pe	13.1.		to	15.3.	16	to	10.5.	17
pe	30.9.		pe	25.11.					pe	16.3.		pe	11.5.	
						3 ma	16.1. L	12						
40 ma	3.10.	20	48 ma	28.11.	21	ti	17.1.	13	12 ma	19.3.	17	20 ma	14.5.	18
ti	4.10.	21	ti	29.11.	22	ke	18.1.	14	ti	20.3.	18	ti	15.5.	19
ke	5.10.	22	ke	30.11.	koe	to	19.1.	15	ke	21.3.	19	ke	16.5. L	
to	6.10. koe		to	1.12. koe		pe	20.1.		to	22.3.	20	to	17.5. L	
pe	7.10.		pe	2.12. YO					pe	23.3.		pe	18.5. L	
						4 ma	23.1. L	16						
41 ma	10.10. L		49 ma	5.12. L		ti	24.1.	17	13 ma	26.3.	21	21 ma	21.5.	20
ti	11.10. L		ti	6.12. L		ke	25.1.	18	ti	27.3.	22	ti	22.5.	21
ke	12.10. L		ke	7.12. koe		to	26.1.	19	ke	28.3. koe		ke	23.5. L	22
to	13.10. L		to	8.12. koe		pe	27.1.		to	29.3. koe		to	24.5. koe	
pe	14.10. L		pe	9.12. koe					pe	30.3. koe		pe	25.5. koe	
						5 ma	30.1. L	20						
42 ma	17.10. koe		50 ma	12.12. pal		ti	31.1.	21	14 ma	2.4. koe		22 ma	28.5. koe	
ti	18.10. koe					ke	1.2.	22	ti	3.4. koe		ti	29.5. koe	
ke	19.10. koe					to	2.2. koe		ke	4.4. pal		ke	30.5. koe	
to	20.10. koe					pe	3.2. koe		to	5.4. L		to	31.5. pal	
pe	21.10. pal								pe	6.4. L		pe	1.6. YO	

Syyslukukausi: 30.8.2011-22.12.2011
 Kevätlukukausi: 9.1.-1.6.2012
 Syysloma viikko 41: 10.10.-14.10.2011
 Joululoma: 23.12.2011-8.1.2012
 Hiihtoloma: viikko 8 20.2.-24.2.2012
 Lomapäiviä: 5.12., 16.-17.5.

KEVÄÄN 2012 YO-KOEPÄIVÄT

Kirjallinen koe

pe 10.2. äidinkieli, suomi ja ruotsi, tekstitaidon koe

Kuullunymmärtämiskokeet

ma 13.2. vieras kieli, pitkä oppimäärä

englanti

saksa

ranska

venäjä/espanja

ti 14.2 toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä

oppimäärä

ruotsi, A- ja B-taso

suomi, A- ja B-taso

ke 15.2. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

saksa

ranska

venäjä

englanti

espanja/italia

Kirjalliset kokeet

ma 12.3. äidinkieli, suomi ja ruotsi, esseekoe

suomi/ruotsi toisena kielenä -koe

ke 14.3. uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi,

kemia,

maantiede, terveystieto

pe 16.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä

ma 19.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä

oppimäärä

ke 21.3. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

pe 23.3 matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä

ma 26.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

ke 28.3. äidinkieli, saame

UNIVERSITY

espoon aikuislukio

www.espoonaikuislukio.fi